

Z obsahu tohto čísla:

Leto 2010

sa s nami definitívne rozlúčilo
a ostalo už len v príjemných spomienkach ...
(čítajte v tomto čísle)

Prihovára sa vám starosta obce

V tejto, dá sa už povedať, tradičnej rubrike našich Prakovských novín vás informujem o aktuálnych problémoch, resp. činnostiach našej obecnej samosprávy.

... čítajte na str. 3

Pred 55 rokmi

Pred päťdesiatimi piatimi rokmi vznikol tanečný krúžok JÁNOŠÍK, neskôr Folklórny súbor Prakovčan ...

... čítajte na str. 4

Dobrý anjel oslovil Prakovčanky

DOBRY ANJEL je humanitárny systém občianskej finančnej pomoci, ktorý pravidelnými mesačnými finančnými príspevkami pomáha rodinám s deťmi ...

... čítajte na str. 5

Leto 2010, začínam hlboko klesať do snov ...

Kultúrne a športové leto bolo opäť plné krásnych a nezabudnuteľných zážitkov ...

... čítajte na str. 6, 7 a 8

Sociálna pracovníčka informuje

Dnešným číslom našich novín začíname novú rubriku. S radosťou sme privítali spoluprácu so sociálnou pracovníčkou Mgr. Stankou Leľákovou ...

... čítajte na str. 9

Spomienková prechádzka Sídlskom SNP

Denne prichádzame na Sídlsko SNP. Vstupujeme domov, do blokov. Málokto z nás sa však už pozastaví nad tým, prečo má ten-ktorý panelák svoje pomenovanie.

... čítajte na str. 10

Ako sa máte, rodáci?: Lieta v oblakoch

Kedysi mi ani na um nezišlo, žeby som sa mohla stať letuškou. Tento nápad mi vnikla moja sestra... (z rozhovoru s Andreou Nižníkovou)

... čítajte na str. 11

Rozhľadňa na Kloptani slávila 10. výročie

Slávnostný krst rozhľadne sa konal 1. januára 2000 na pravé poľudnie

... čítajte na str. 13

... a ďalšie iné zaujímavé články

Vážení čitatelia,

Pomaly, ale isto sa končí volebné obdobie – voľby do obecných samospráv budú 27. novembra 2010. Končí sa aj prvé obdobie našich novín., ktoré vychádzajú už 4. rok.

Sme veľmi radi, že za ten čas si našli cestu do Vašich domovov, že sú takí prakovčania, ktorí majú odložené všetky čísla, ale hlavne, že je medzi nami aj dosť takých občanov, ktorí neváhajú prispievať do týchto obecných novín. Niektorým – Ing. M. Baťalíkovi, S. Leľákovi a M. Šrobárovej sme sa aj verejne poďakovali pri príležitosti Dňa Prakoviec. Vďaka si však zaslúžia viacerí – ale niečo si necháme aj nabudúce. Pri čítaní tohto čísla Vám prajem iba príjemné zážitky ako spomienku na uplynulé leto. Keď vyjde ďalšie číslo, bude už tuhá zima a po obecných voľbách. Verím, že sa ich všetci zúčastníme.

Monika Kleknerová, šéfredaktorka

UZNESENIA prijaté na zasadnutiach obecného zastupiteľstva v Prakovciach

**XLI. zasadnutie
22. 06. 2010**

Uznesenie č. 281/2010

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie správu kontrolórky obce o kontrolnej činnosti za II. polrok 2009.

Uznesenie č. 282/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje návrh Všeobecne záväzného nariadenia č. 3/2010 o zákaze požívania alkoholických nápojov na vymedzených verejne prístupných miestach.

Uznesenie č. 283/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje návrh Doplnok č. 1, ktorým sa mení a dopĺňa VZN obce Prakovce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Uznesenie č. 284/2010

Obecné zastupiteľstvo neschvaľuje žiadosť p. Vladimíra Hudáka, bytom Prakovce č. 292, o prenájom pozemku parc. č. CKN 1006/38 (zastavané plochy a nádvoria) v k.ú. Prakovce za účelom výstavby garáže.

Uznesenie č. 285/2010

Obecné zastupiteľstvo neschvaľuje žiadosť firmy Bridge-EU spol. s r.o., Prakovce č. 15 o bezodplatný prenájom časti pozemku par. č.. CKN 787/1 (zastavané plochy a nádvoria) v k.ú. Prakovce za účelom vybudovania parkovacích miest.

Uznesenie č. 286/2010

Obecné zastupiteľstvo súhlasí s dlhodobým prenájomom pozemku parc.č. CKN 58/1 (zastavané plochy a nádvoria) o výmere 30 m² za účelom vybudovania prístupovej cesty k pozemku parc.č. 62/1 (zastavané plochy a nádvoria) v k.ú. Prakovce vo vlastníctve žiadateľov Dušan Revaja a manž. Anny, Ing., obaja bytom Prakovce č. 202.

Uznesenie č. 287/2010

Obecné zastupiteľstvo neschvaľuje žiadosť p. Piskovej zo dňa 16. 6. 2010 o zmene otváracích hodín v Bare M2.

Uznesenie č. 288/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje udelenie cien starostu obce 2010 pri príležitosti Dňa

Prakoviec a 250. výročia strojársko-metalurgického priemyslu dňa 3.7.2010 nasledovným občanom: E. Petričko, M.Timkovič, J.Slovinský, O.Filipková, A.Gregová, V.Vojtilová, V.Pindroch, E.Pindroch, P.Šimko, K.Kiseľ.

Uznesenie č. 289/2010

Obecné zastupiteľstvo súhlasí s termínmi predaja na júl, august 2010 v P-centre klubu kultúry 3 krát v mesiaci.

Uznesenie č. 290/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje správu o výsledku inventarizácie za rok 2009.

Uznesenie č. 291/2010

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Prakovce za rok 2009.

Uznesenie č. 292/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje záverečný účet a celoročné hospodárenie obce Prakovce bez výhrad

**XLII. zasadnutie
27. 07. 2010**

Uznesenie č. 293/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Smernicu o podávaní, prijímaní, evidovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností a petícií.

Uznesenie č. 294/2010

Obecné zastupiteľstvo obce Prakovce v súlade s § 11 ods. 3 Z.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov schvaľuje počet poslancov obce Prakovce v novom volebnom období r. 2010 – 2014 – 11 poslancov.

Uznesenie č. 295/2010

Obecné zastupiteľstvo obce Prakovce v súlade s § 11 ods 4 písm. i, Z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov schvaľuje rozsah výkonu funkcie starostu obce Prakovce v novom volebnom období r. 2010 – 2014 na plný úväzok.

Uznesenie č. 296/2010

Obecné zastupiteľstvo určuje 1 volebný obvod pre komunálne voľby na volebné obdobie r. 2010 – 2014.

Uznesenie č. 297/2010

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje prevod finančných prostriedkov z rezervného fondu obce vo výške 6 638/79 € na dofinancovanie projektovej dokumentácie obce v roku 2010 v zmysle „Zmluvy o dielo č. 081218 pri realizácii projektu „Revitalizácia centrálnej zóny Prakovce“.

S
P
O
L
O
Č
E
N
S
K
Á

R
U
B
R
I
K
A

JUBILANTI

85 rokov

Anna Kastelovičová

Ella Sillová

80 rokov

Katarína Džudžová

Pavína Komorová

Július Tuľa

Jozef Matz

75 rokov

Paulína Svíteková

František Šimko

70 rokov

Jozef Kolesár

Zuzana Pašová

Vlasta Pindrochová

Fridrich Wagner

NARODENIA

Tomáš Szirotnyák

Vanesa Pindrochová

Richard Regec

Samuel Krausz

Koloman Polhoš

Filip Bikár

Barbora Kurucová

Jakub Bikar

Richard Kisel

Dominika Papcunová

Liliana Slovinská

Dominika Bandyová

(do 29.7. 2010)

ÚMRTIA

Daša Pindrochová

Vladimír Lukáč

Igor Hrušovský

Mária Dugasová

Anna Lešková

(do 28.7. 2010)

Zdroj: OcÚ Prakovce
Evidencia obyvateľstva
p. Jolana Pisková

Vážení občania!

V tejto, dá sa už povedať, tradičnej rubrike našich Prakovských novín vás informujem o aktuálnych problémoch, resp. činnostiach našej obecnej samosprávy. Priestoru na stránkach novín nie je veľmi nazvyš a činnosť obce je taká rozsiahla, že sa nedá venovať ani dnes pozornosť úplne všetkému. Preto sa budem venovať len tým najaktuálnejším a najdôležitejším činnostiam obce z posledného obdobia.

Dobrovoľný hasičský zbor

8. mája t. r. naši dobrovoľní hasiči a my občania, sme si spoločne pripomenuli ich dlhoročné pôsobenie v našej obci. Je to už 85 rokov, čo v tejto organizácii pôsobia obetaví a odvážni ľudia, ochotní zanechať akúkoľvek dôležitú prácu alebo odpočinok, ba aj spánok a bežať na pomoc, keď zaznie signál "hori!". Chcem sa aj na stránkach našich novín ešte raz poďakovať našim príslušníkom dobrovoľného hasičského zboru za ich záslužnú činnosť. Ďakujem vám, dobrovoľní hasiči, aj v mene občanov. Spolieham sa na vás, že v prípade potreby (poži aru či inej živelné pohromy) nezištné pomôžete.

Dotácia pre DHZ

V januári obec Prakovce predložila žiadosť o poskytnutie dotácie pre DHZ za účelom skvalitnenia a zvýšenia účinnosti zásahovej činnosti v rámci ochrany pred požiarmi a inými mimoriadnymi udalosťami. Táto žiadosť bola ministerstvom schválená, a tak ešte do konca tohto roka budú nakúpené v hodnote cca 5 250 € pneumatiky na vozidlo AVIA, čerpadlo, hadice, prúdnice, genfovak, ako aj pracovné odevy pre našich zasahujúcich príslušníkov. Prostredníctvom Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru obec získala zásahové hasičské vozidlo TATRA 815 s plnou výbavou, a to darom. To znamená, že sa budeme musieť rozlúčiť so staručkým, aj keď stále funkčným zásahovým vozidlom LIAZ 706, ktoré obec kúpila pred piatimi rokmi. Chcem veriť, že či už novšie zásahové vozidlo alebo ostatné zakúpené veci prispievajú k úspešným zásahom našich chlapcov a zároveň budú aj motiváciou pre ich ďalšiu prípravu.

Projekt: Terénna sociálna práca II

Augustom končí v našej obci projekt Terénna sociálna práca. Snahou obce bolo pokračovať v práci súvisiacej s týmto projektom, nakoľko opodstatnenosť projektu je neodškriepiteľná! Preto sme vo februári tohto roka predložili žiadosť o dotáciu na projekt Terénna sociálna práca II a boli sme úspešní, čo znamená, že od septembra aj naďalej prostredníctvom projektu (to znamená peňazí Fondu sociálneho rozvoja - 52 000 € a obce Prakovce - 2 700 €) budeme zamestnávať štyroch pracovníkov, ktorí budú v období ďalších dvoch rokov nápomocní občanom, nezamestnaným mamičkám na materskej dovolenke, mentálne alebo telesne hendikepovaných ľuďom, deťom, mládeži, starým občanom, ľuďom bez domova a podobne. Obec takýmto spôsobom vyjadruje solidaritu s ohrozenými skupinami obyvateľstva a podáva im pomocnú ruku v ich krízových situáciách. Títo štyria zamestnanci obce sú našimi zamestnancami stále len na dobu určitú, to znamená, že doteraz boli tu na 2 roky - do 31.08.2010 a najnovšie do 31.08.2012. Ich mzdové nároky sú hradené z projektu - z peňazí Fondu sociálneho rozvoja. Sociálne problémy a problém zamestnanosti občanov obec rieši tiež prostredníctvom iných, nie obecných zdrojov. Najčastejšie sú to zdroje Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorými si veľmi úspešne vypomáhame pri zabezpečovaní sociálnych služieb v obci a taktiež pri udržiavaní čistoty verejných priestranstiev, ale aj objektu športového areálu. Zvýšená zamestnanosť, to znamená viac zamestnaných ľudí na obecnom úrade, je dosahovaná dočasne, t.j. pokiaľ obec vie čerpať finančné zdroje z výziev Fondu sociálneho rozvoja alebo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Lokálna stratégia komplexného prístupu - riešenie problémov marginalizovaných komunit

Na stránkach našich novín som už informoval o príprave, spracovávaní a predložení na schválenie Lokálnej stratégie komplexného prístupu na Úrad vlády SR. Bolo to v prvom čísle

našich novín v tomto roku. Som veľmi rád, že môžem teraz oznámiť výsledok týchto našich snáh. 3. júna 2010 Úrad vlády SR nám oznámil, že naša žiadosť o poskytnutie podpory Lokálnej stratégie komplexného prístupu bola schválená. To pre nás znamená, že všetky zámery, ktoré sú súčasťou stratégie budú finančne podporené (ako už bolo uvedené, ide dohromady o cca 4 120 000 €, resp. 124 000 000.- SK). Na pripomenutie táto stratégia počíta s rekonštrukciou miestnych komunikácií, chodníkov, verejných priestranstiev, časti verejného osvetlenia, s rekonštrukciou časti Klubu kultúry, s rekonštrukciou budovy zdravotného strediska, so zriadením obecného podniku, ako aj so zriadením terénnej sociálnej práce v obci. Dnes je zrejmé, že projekt terénnej sociálnej práce je prakticky realizovaný. Ostatné naše zámery budeme realizovať postupne, ako budú vyhlasované výzvy do roku 2013. Podmienkou ale je, aby obec na dané výzvy reagovala a predložila v rámci žiadosti všetky požadované podklady. Naša obec tieto podklady priebežne pripravuje a už dnes je zrejmé, že predpokladaný objem finančných prostriedkov z „Lokálky“ budeme schopní čerpať. K týmto finančným zdrojom ešte toľko: ďakujem všetkým tým občanom, ktorí sa v jeseni minulého roka zúčastňovali sedení pri tvorbe „Lokálky“, hlavne ich zásluhou sú takpovediac tieto zdroje na ceste k nám.

Územný plán obce

Tento základný dokument územného rozvoja obce bol zmluvne objednaný v roku 2002, avšak prieskumy spôsobené spracovávaťom, vyústili do konečného spracovania a schválenia Územného plánu obce až 2. septembra 2010. Aj napriek tomuto zdržaniu sme radi, že tento dokument konečne uzrel svetlo sveta. Týmto sa zároveň vytvoril predpoklad úspešného predkladania žiadostí o nenávratné finančné príspevky z eurofondov, pretože všetky výzvy majú stanovenú podmienku, a to, obce, ktoré majú viac ako 2000 obyvateľov, sú povinné mať schválený Územný plán obce.

Priemyselný park - môže byť aj v Prakovciach

V marcových Prakovských novinách som uviedol informáciu, že v našom regióne sa samosprávy (t.j. obce) usilujú o zriadenie priemyselných parkov a takto sa snažia pomôcť riešiť zamestnanosť regiónu (Jaklovce, Gelnica, Kojsšov, Mníšek nad Hnilcom). Vo svojom článku som uviedol, že príprava priestoru pre podnikateľské aktivity je u nás neaktuálna, pretože nemáme voľné zelené plochy na rozšírenie priemyselnej výroby. Dnes sa však táto situácia mení, pretože sa objavila skupina podnikateľov, ktorá má v spolupráci s obcou záujem najprv revitalizovať územie tzv. Depónie I. (skládku nebezpečných odpadov za objektom bývalej prírubárne) a následne, na takpovediac zelenej lúke (po rekultivácii skládky), sa podieľať na vybudovaní a sfunkčnení priemyselného parku, ktorý by obec prostredníctvom finančných zdrojov z eurofondov pripravila pre potencionálnych záujemcov. Úlohou obce bude v najbližšom období pripraviť podmienky pre možnú spoluprácu so subjektmi, ktoré v týchto aktivitách vedú podať pomocnú ruku (napríklad pri riešení majetkových pomerov v záujmovom území). Je zrejmé, že tento zámer by mal sledovať vytvorenie nových pracovných príležitostí v našej obci a v regióne v najbližších piatich rokoch a zároveň aj riešenie ekologických problémov na území obce.

Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z eurofondov v súčasnosti predložené

O týchto žiadostiach nie je potrebné sa podrobne rozpisovať, lebo o ich príprave bolo už dosť popísané, takže len stručne. Čakáme na výsledok hodnotiacich procesov pre žiadosti na projektové zámery:

- Zberný dvor Prakovce
- Protipovodňové opatrenia - Zimná voda.

Tieto projektové zámery sú z oblasti životného prostredia a aj ich prostredníctvom obec deklaruje svoj záujem o zvyšovanie kvality životného prostredia. Ostáva dúfať, že budeme úspešní.

(pokračovanie na str. 4)

PRIHOVÁRA SA VÁM STAROSTA OBCE - pokračovanie zo str. 3

Komunálne voľby 2010

Tak a opäť je to pred nami. V novembri sa v komunálnej sfére nanovo rozdeľujú karty. Volič – občan po štyroch rokoch opäť rozhodne, kto dostane z jeho vôle šancu riadiť veci verejné a ovplyvňovať - v závislosti od miery svojho angažovania – chod obce a najmä kvalitu života občana v nej. Už dnes pozývam všetkých občanov – voličov k volebným urnám, to aby výsledok volieb bol podporený účasťou čo najväčšieho počtu oprávnených voličov a aby sme takto všetci vyjadrili svoj názor, ako ďalej u nás doma. Súčasne vyzývam budúcich kandidátov na post starostu obce a posty poslancov obecného zastupiteľstva aby volebnú kampaň viedli v duchu fair play, to znamená čestne, ale aj objektívne a pravdivo. Vážení budúci kandidáti, takto dáte občanovi našej obce signál, resp. predstavu, aké bude vaše prípadné pôsobenie vo vedení obce.

Svoje pôsobenie v tomto ešte prebiehajúcom volebnom období zhodnotím na stránkach našich Prakovských novín v poslednom tohtoročnom čísle, t.j. po komunálnych voľbách.

Vážení spoluobčania, prajem vám všetkým úspešný záver roka 2010.

Rímskokatolícka farnosť Prakovce – zmeny

1. júl 1990 sa stal historickým dátumom pre Prakovce, pretože od tohto momentu hovoríme u nás už o samostatnej rímskokatolíckej farnosti. Z rozhodnutia rožňavského biskupa Mons. Eduarda Kojnoka a presbyterskej rady z pastoračných dôvodov bola zriadená nová farnosť Prakovce.

Toto je obdobie keď sa začínajú písať dejiny farnosti Prakovce. Za správcu novoutstanovenej farnosti bol vymenovaný dôstojný pán Stanislav Cífra. Ustanovením farnosti a menovaním kňaza pre túto farnosť sa zmenil a ožil duchovný život v našej obci. ThLic. Stanislav Cífra v našej farnosti pôsobil viac ako 20 rokov. Počas tohto obdobia sa zmenila farnosť - postavila sa budova fary, zrekonštruovala sa kostolná veža a strecha nad svätyňou, bol rekonštruovaný hlavný oltár, vymenený hlavný luster v kostole, uskutočnila sa prestavba zariadenia sakristie a urobili sa mnohé iné veci. Kňazský život je však život služby, život putujúceho apoštola – misionára. A z tohto dôvodu je v živote cirkvi bežné putovanie kňazov po jednotlivých farnostiach. Dnes sa to dotklo aj našej farnosti.

Ďakujem ThLic. Stanislavovi Cífrovi za jeho dlhoročné pôsobenie v našej obci, za duchaplné a poučné kázne, ktorými dokázal osloviť a zaujať našich najmenších, našu mládež, ale aj strednú generáciu a starších občanov.

V ďalšom pôsobisku mu prajem veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody.

1. septembrom 2010 za správcu našej rímskokatolíckej farnosti bol menovaný dp. Ján Tarbaj, kanonik hc. Prichádza k nám z farnosti Hrachovo v okrese Rimavská Sobota. V tejto farnosti pôsobil viac ako 22 rokov.

Dp. Jánovi Tarbajovi prajem, aby sa mu v novom pôsobisku páčilo a jeho služba bola sprevádzaná spokojnosťou všetkých.

Mgr. Pavol Lukáš, starosta obce

Pred 55 rokmi...

Pred päťdesiatimi piatimi rokmi vznikol tanečný krúžok JÁNOŠÍK, neskôr Folklórny súbor Prakovčan, ktorý pod vedením a v choreografii Vincenta Nachaja vyvíjal svoju činnosť 35 rokov.

Chlapci jánošíkovci, všetci zlievači, začínajú pod Vincovým vedením s prvými krokmi ľudových tancov v suteréne slobodárne závodu, aby neskôr pri príležitostných vystúpeniach približovali verejnosti krásy ľudového umenia. Postupne sa k nim pridávajú i dievčatá a začínajú s nácvikmi a vystúpeniami tancov Spiša. Začne ich sprevádzať Ľudová hudba a tanečný krúžok je premenovaný na Folklórny súbor PRAKOVČAN. Postupne pribúdajú do repertoára tance Horehronia, Šariša a Zemplína. Pridávajú sa i tance zo Zakarpattia a vrcholom boli tance prakovské robotnícke tance GISERE, HÁMORNÍCI a UHLARE. Týmto tancami z domácej kuchyne vzdal súbor česť statočnej práci robotníkov závodu a umeleckou formou prejavil úctu a vďaka svojim predkom i súčasníkom. Postupným dopĺňovaním súboru a pravidelným denným nácvikom v spolupráci s Ľudovou cimbalo-ovou hudbou a jej speváčkami a spevákmi, dospel svojou umeleckou úrovňou k tomu, že od roku 1968 začína mať svoje celovečerné premiéry: Ej, veselo, veselo (1968), Hnilecké ozveny (1971), Rodným krajom (1974), Od Kloptani (1977), Ej, leto, leto (1980), Za krajší život (1983), Víťajte a spomínajte (1985), ktorá bola

mozaikovým prierezom tridsiatich rokov trvania súboru. Boli to krásne chvíle a roky prežité v tomto súbore, tvrdia všetci - Ľudová cimbalo-ová hudba, speváčky a spe- váci, ale najmä tanečnice a tanečníci. Spomínam si, ako mi niektorí chlapci po rokoch povedali: „Ak by som nebol v súbore, bol by zo mňa pekný kvietok, ...nebol by som v hoteli MOSKVA v Gotwaldove, ...nebol by som vystupoval v zahraničí atď. Preto ma prekvapilo, keď mi jedna taneč- níčka, už mamička, povedala, že ona by svoju dcéru dnes do žiadneho súboru nepustila, pritom to bola vynikajúca tanečníčka. Možno myslela tým súčasné moderné vzťahy medzi dievčatami a chlapcami. Terajšie moderné dievčatá sú iné, ako tie za našich minulých čias. Ako mi hovorili bývalé dievčatá, dnes už mamičky a babičky, boli to vzťahy čisté, plné radosti a nadšenia. Preto sa za celých 35 rokov

trvania súboru nestala žiadna mimoriadna udalosť, ako hovoria vojaci. V súbore sa učili nielen tancu, ale i spoločenskému správaniu, vytvárali sa priateľské vzťahy,

ktoré pretrvávali i roky po účinkovaní v súbore. Dievčatá, dnes už mamičky a babičky, stále majú svoj osobitný vzťah k súbore a keď sa stretneme, vždy spomíname. Boli to roky mladosti, radosti a možno i tajných lások, o čom svedčí skutočnosť, že po rokoch sa niektoré tanečné páry stali i pármí životnými.

Boli to úspešné roky FS Prakovčan, plné nácvikovej driny, ale i úspechov, veď celovečerný program, ktorý trval bez prestávky cca 80 minút, mal 8 kompletných párových tancov, ktoré boli dopĺňované spevácko-hudobnými vystúpeniami spe- váčok a spevákov, konferencierom a ľu- dovým rozprávačom. V tomto celoveče- rnom zhone nám veľmi pomohli pp. Filipková, Nachajová, Burčíková a Mac- kaľová, ktorých dievčatá vystupovali v súbore. Striedavo chodili na jednotlivé vystúpenia a okrem nepriameho dozoru, robili i funk-ciu vlásenkárok, pri výmene krojov dievčat, pomáhali im pri účesoch, pretože na kompletné prezlečenie, obutie a osobnú úpravu mali len 4-5 minút. FS Prakovčan vystupoval nielen v Prakovciach a blízkom okolí, ale i po celom Východoslovenskom kraji, na strednom Slovensku, Morave, ba i v zahraničí, v Poľsku Maďarsku, na Ukrajine a v Ra- kúsku. Súborom sa premlelo stovky dievčat a chlapcov (ktorých bolo vždy menej ako dievčat). Nie je možné pomeno- vať všetkých, čo v súbore pôsobili. Nech mi prepáčia všetky Anky, Boženky, Dášenky, Gitky, Ma- rienky, Olinky, Renátky, Táničky..., ako i Cyrilovia, Jánovia, Michalovia, Ondrejovia, Pavlovia a ďalší.

(pokračovanie na str. 14)

OSLOVIL PRAKOVČANKY

DOBRY ANJEL je humanitárny systém občianskej finančnej pomoci, ktorý pravidelnými mesačnými finančnými príspevkami pomáha rodinám s deťmi, kde otec, mama alebo niektoré z detí trpí na rakovinu alebo dieťa trpí na inú závažnú chorobu a kde táto choroba dostala rodinu do finančnej núdze.

DOBRY ANJEL oslovil nespočetne mnoho ľudí, ktorí sa snažia rôznymi spôsobmi prejavíť solidaritu a pomoc.

Pani Helena Czebríková z Prakoviec sa pri absolvovaní vyšetrenia v jednom zdravotníckom zariadení v Košiciach zoznámila s MUDr. Janom Zacharom, ktorý vo svojom voľnom čase pôsobí ako umelecký vedúci a dirigent Chrámového zboru apoštola Pavla v Brezne. Tento evanjelický spevokol spolupracuje s DOBRÝM ANJELOM. Organizujú benefičné koncerty, z ktorých výťažok putuje k presne určenému adresátovi. Pani Czebríkovú oslovilo rozprávanie pána Zachara, a tak sa spolu s priateľkou Annou Schneiderovou z Prakoviec na jeden takýto ich

koncert vybrali. Dojmy, ktoré v nich koncert zanechal, ich oslovili natoľko, že v súčasnej dobe nevynechajú takmer žiaden koncert tohto spevokolu a sprevádzajú ho na vystúpenia a koncerty. Zúčastnili sa spolu s nimi podujatí v Brezne, Telgarte, Liptovskej Kokave, Košiciach, Prešove, Žiline a iných mestách. Domov sa vracajú vždy s príjemným pocitom a množstvom zážitkov. Chrámový zbor apoštola Pavla vydal tri CD a pani Helenka s pani Annou pomáhajú s predajom týchto nosičov. Vždy ich majú niekoľko k dispozícii pre prípadných záujemcov. Šíria takto medzi ľuďmi poznanie o tom, akou formou sa dá pomôcť trpiacim a zároveň ponúkajú šancu ľuďom spoznať hudbu, ktorá obohacuje ducha a otvára srdcia. Počas koncertov sa osobne stretávajú so známymi osobnosťami, akými sú Peter Dvorský, Martin Babjak a iní. Zároveň je to inšpirácia pre iných dôchodcov, ako sa dá zaujímavou a prospešnou formou prežiť toto obdobie života. Pani Schneiderová to vyjadrila slovami: „Keď sme boli mladé, tak sme všetok čas venovali rodine a práci. Teraz na dôchodku je toho času viac, a tak sme rady, že môžeme aspoň takto niekomu pomôcť. Len keby to zdravie slúžilo.“ Želáme teda obom našim cestovateľkám pevné zdravie, nech pomáhajú DOBRÉMU ANJELU ešte mnoho rokov.

V závere sa ani ja neubránim osobnému zážitku. Stretla som vo vlaku naše milé Prakovčanky, keď sa vracali z benefičného koncertu v Brezne. Ich elán do života, radosť z koncertu a dojmy, o ktorých mi rozprávali, ma priviedli k myšlienke napísať tento článok.

CD Chrámového zboru apoštola Pavla si môžete zakúpiť u pani Czebríkovej a Schneiderovej.

Mgr. Jana Matzová

Ak nám osud iného nie je ľahostajný...

V súčasnosti nie je úplne bežné, že nás trápi životný osud iného človeka. Dokonca aj samotné bulvárne plátky akoby učili ľudí tešiť sa z nezdaru iného. O to viac potom zažiarí svetlom nádeje čin, ktorý je pravým opakom. Svoj zaujímavý príbeh nám porozprával František Horváth z Prakoviec.

V Prakovciach býva od malička. Tu navštevoval základnú školu, tu si založil svoju vlastnú rodinu. Netají sa tým, že často sa musel predierať cez problémy, ktoré si spôsobil vlastnou nečinnosťou. Ale najväčšiu rezignáciu voči životu zaznamenal v období, keď nastúpili aj zdravotné problémy. Na základe vlastného vizuálneho posúdenia svojho zdravotného stavu usúdil, že ma asi do činenia s veľmi ťažkým ochorením. Neriešil tento problém. Jednoducho rezignoval. Viditeľné vonkajšie znaky ochorenia si všimol aj Ján Tuľa z Prakoviec. Keďže práve v tomto období potreboval ošetrovanie v chirurgickej ambulancii, oslovil Františka Horvátha, aby ho na vyšetrenie sprevádzal. On, bez momentálneho záujmu o inú činnosť, súhlasil. Aké bolo jeho prekvapenie, keď pri otvorení dverí chirurgickej ambulancie Ján Tuľa oslovil lekára, že jeho spoločník potrebuje lekársku pomoc asi akútnejšie. Kolotoč sa roztočil. Ťažké ochorenie sa nepotvrdilo, lekár narastajúcu cystu na čele pacienta odstránil a František Horváth posilnený radosťou zo života začal riešiť aj svoje sociálne problémy. Dnes je evidovaný na úrade práce, podieľa sa na prácach v obci a prostredníctvom našich novín sa chce pokračovať Jánovi Tuľovi za to, že ho prebudil k životu.

Mgr. Jana Matzová

Tajomstvá fotografií

Fotografia zaznamená čaro okamžiku. Zastaví čas, a tak sa môžeme vrátiť do minulosti aspoň pohľadom na fotografiu. V dnešných domácnostiach je bežné, že takmer každý člen má svoj fotoaparát. Veď sú súčasťou aj mobilných telefónov. Kedysi tomu tak nebolo, a preto pohľad do dávnejšej minulosti cez fotografie je vzácný. Fotografia sa stala témou internetového fóra na www.prakovce.sk a rozprúdila zaujímavú, konštruktívnu debatu.

Uchvátil nás predovšetkým pohľad na rodnú obec v období, ktoré sme nezažili. Chytil nás za srdce pohľad do tvárí ľudí, ktorých sme osobne nepoznali. Sú nám v podstate blízki, lebo tu žili pred nami. Prebudený záujem o fotografie správne podchytila pani Monika Kleknerová a zorganizovala výstavku fotografií na Obecnom úrade v Prakovciach. V júli bola sprístupnená pre verejnosť a prebudila veľký záujem obyvateľov našej obce. Nezávisle na sebe podobnú myšlienku mala pani Anna Mingyárová z Helcmanoviec. Zorganizovala v Baníckom múzeu v Gelnici výstavu s názvom História Hnileckej doliny v dobovej fotografii. Dva veľké panely sú venované aj obci Prakovce. Kto nestihol prezrieť staré fotografie Prakoviec na výstavke u nás, má ešte do konca roka šancu pohrúžiť sa do minulosti celej doliny na tejto výstave fotografií. Svojím článkom chcem dostať do povedomia ešte jednu netradičnú fotografiu. **Téma je aktuálna, keďže sa nám otvára ďalší školský rok.**

(pokračovanie na str. 9)

LETO 2010

„Leto dvetisíc desať, začínam hlboko klesať, do snov...“

Tieto slová piesne zazneli na začiatku leta na podujatí s názvom Deň Prakoviec v podaní skupiny NUDA CORPORA, ktorej gitaristom a spevákom je aj Branislav Kaľavský z Prakoviec. Ak v texte zámerne vynechám (len pre potreby tohto článku) písmeno „m“ vznikne vysoko aktuálny obsah. Leto sa končí, myšlienky sa začínajú upierať na povinnosti a dojmy z leta sa presúvajú do snov. Obzrime sa za letom dvetisícdesať a opýtajme sa Prakovčanov, aké bolo.

Prvá otázka je namierená k Braňovi Kaľavskému, ktorý uvedenou piesňou rozospieval spolu so skupinou Nuda Corpora prakovské pódium, keď leto bolo ešte v plienkach.

Prezraď nám niečo o zrode tejto piesne a o kapele.

Rocková formácia s názvom Nuda Corpora pozostáva z týchto členov: Maroš Pisko – bicie, Viktor Hritz – gitara, Tomáš Thur – basgitara a Branislav Kaľavský – gitara a spev. Manažérom skupiny je Ivan Leitmančík. Autorom textu uvedenej piesne je Viktor Hritz a na hudbe sme sa podieľali všetci. Naši fanúšikovia si v lete mohli s nami zaspievať na podujatiach v Prakovciach, Margecanoch na lúke Počkaj, vo Vítazi, na Úsmevfeste v Rokycanoch, v motoreste Branisko. Tým, ktorým sa naše piesne páčia, prezradím, že ešte v tomto roku plánujeme vydať album.

Mgr. Jana Matzová

Kutúrne leto

Každoročne už v poslednom školskom júnovom týždni začínajú kcie, ktoré nám vyplňajú celé leto.

Regionálna prehliadka Slovenskej piesne s tradičnou účasťou súťažiacich z okresu Gelnica, ale aj Spišská Nová Ves. Spišské folklórne slávnosti so stálou účasťou našich súborov L'H a VÁNOK. Záverečný zábavný program žiakov deviatych ročníkov pre svoju školu a verejnosť v Klube kultúry s divácky preplnenou kinosálou. Deň Prakoviec - pre súbory, ale aj pre športovcov výzva na ukážku svojich kvalít. Sú tu aj stretnutia, zápasy a kultúrne vystúpenia v iných obciach, mestách, čo svedčí o žiadanosti našich kolektívov a družstiev. Z kultúrnych akcií sú tu slávnosti v Žakarovciach, Veľkom Folkmári, V. ročník Laureátov tolerancie spojený s Dňom baníkov v Gelnici (L'H, VÁNOK, MJF). Pre našu DH PRAKOVČANKA bolo viac zaujímavých možností zaujať v plnej sile nielen v našom okolí, ale aj na celoslovenskej prehliadke Pádívého Trenčín a na zahraničnom festivale v Taliansku, kde koncertovali každý deň počas pobytu. Vďaka za úspešnú reprezentáciu nielen našej obce, ale aj Slovenska. ZPOZ sa taktiež predviedol po úspešnej krajskej prehliadke v Smolníku na celoslovenskej v Sliaci, kde opäť upútal svojimi novými prvkami. Oslavy SNP pri pamätníku, spolu s Dychovou hudbou s účasťou našich občanov,

svojím programom dotvárajú spomienku a samotný pietny akt. Pravidelnou každoročnou akciou je zájazd na Duklu a miesta bojovej slávy, organizovaný ZSV Prakovce. Tradičným sa stáva aj Country bál, ktorého 2. ročník zorganizovali turisti v spolupráci s obcou Prakovce. Prakovčania by určite privítali viac návštev profesionálnych súborov, spevákov, skupín, a tak aspoň DRIŠLAK, J.ZMOŽEK a ONDRIA -

AMSTRONG, taktiež naše skupiny nám svojimi vystúpeniami dokázali toto leto spríjemniť a spestriť.

Vďaka našim organizáciám JDS, SZPP, ale aj iniciatíve p. Džačovského a p. Ivančovej naši občania prostredníctvom novín ďakujú za rekreačné vyžitie za krásami Slovenska, ale hlavne za letné kúpanie, ktoré bolo umožnené našim občanom každý týždeň počas autobusových denných zájazdov. Počas Dňa Prakoviec, ktorý mal dobrú úroveň aj vďaka sponzorskému vzťahu p. Leitmančíka, ktorý zabezpečil priestor a ozvučenie, po úspešnom prezentovaní kultúrnych telies a športových výkonov jednotlivých kolektívov, patrilo tento deň 40. výročiu MJF PRAKO, 60. výročiu prakovského volejbalu, ale hlavne 250. výročiu strojársko-metalurgickému priemyslu. K výraznejšiemu poňatiu tohto výročia a Dňa PRAKOVIEC prispela výstava fotografií s vernisážou pani Moniky Kleknerovej, vedúcej knižnice. V spolupráci s Ing.

Mariánom Baťalíkom prezentovali cenné historické dokumenty – fotografie, ktoré boli zverejnené na internetovej stránke obce v časti Fórum. Patrí za to vďaka aj všetkým prispievateľom, ktorí svojou snahou a ochotou zozbierali tieto cenné materiály. Tu sa ukázala skúsenosť profesionálnej pracovníčky knižnice zachovať dokument a sprístupniť ho všetkým občanom. Poznať minulosť je nesmiernym dejinným bohatstvom. Výpoveď doby, dokument s príbehom je neoceniteľná. Vďaka za takýchto ľudí, ktorí pri organizovaní aktivít nehľadajú na svoj voľný čas a s pridaním osobného vkladu tvoria hodnoty.

Kultúrne leto je za nami, tešíme sa na ďalšie aktivity, ktoré pravidelne spríjemňujú bežný každodenný život našich občanov.

Zuzana Koscelanská

(pokračovanie na str. 7)

(pokračovanie zo str.6)

Spev spája región

Okrem iných kultúrno-vzdelávacích aktivít v našej obci už má svoje stále miesto regionálna súťažná prehliadka slovenských a slovanských piesní SLOVANSKÁ PIESEŇ. V tomto roku ju Združenie slovanskej vzájomnosti, regionálna rada Spiš – Hnilecká dolina, Dom Matice slovenskej v Spišskej Novej Vsi, obec Prakovce, MO MS v Prakovciach

a ZSV Prakovce organizovali už po jedenástykrát. Nadviazali sme na uplynulé ročníky, ktoré sa uskutočňovali pod taktovkou jej zakladateľa v našej obci pána Frídriha Sviteka. Bol to teda prvý ročník s novým vedením. Urobili sme ho modernejšie, s menšou časovou náročnosťou, trochu ináč, ale v podstate tak ako doteraz, nadviazali sme na kontinuitu úspešných desiatich rokov. Zúčastnilo sa ho vyše 120 účastníkov, ktorým odborná porota udelila 29 cien v zlatom, striebornom a bronzovom pásme. Súťažili deti MŠ, ZŠ, dospelí, sólisti aj spevácke skupiny detí i dospelých z jednotlivých obcí Hnileckej doliny. Aj tohtoročné stretnutie milovníkov hudby a spevu sa mohlo uskutočniť len vďaka sponzorom, ktorí podporili finančne, materiálne i službami toto podujatie. Za pomoc a podporu ďakujeme aj Slovenskej rade Združenia slovanskej vzájomnosti v Bratislave.

SLOVANSKÁ PIESEŇ – nádherne prežité chvíle v našom bežnom živote. Nech slovenské a slovanské piesne znejú stále regiónom Hnileckej doliny a roznášajú nám všetkým radosť a umelecký pôžitok.

Monika Kleknerová, predsedníčka ZSV RR Spiš

Športové leto

Turistické chodníčky

Letné prázdniny poskytujú priestor aj na rodinné turistické výlety. Mnohí z nás navštevujú miesta schované hlboko v lesoch, kam nás zavedú chodníčky vyznačené turistickými značkami.

V pozícii bežného turistu si pochvaľujeme, že značenie je výborne alebo niekedy pohundre, keď je značenie zle viditeľné. Málokto sa zamyslí nad tým, kto sú tí ľudia, ktorí sa o to starajú.

Systém turistického značenia na Slovensku patrí k popredným v rámci celej Európy. Európskou raritou je jeho zjednotenie, ktoré vyústilo v roku 1989 do vzniku štátnej normy s názvom turistické značenie. Klub slovenských turistov Prakovce má svojich školených značkárov, ktorí udržiavajú turistické značenie presne podľa stanovenej normy. Spolu so školenými značkármi vyrážajú pravidelne do hôr i ostatní členovia turistického oddielu, ktorí vždy radi priložia ruku k dielu. Turistický oddiel Prakovce má v rámci údržby turistických chodníkov na starosti plochu v rozlohe 35 x 20 km. Značenie sa

obnovuje každé tri roky. Z čoho pozostáva takáto činnosť? Značky treba premaľovať, zarastené chodníky zbaviť nadbytočnej vegetácie, ktorá zneprijemňuje prechod. Na niektorých miestach pomôže iba

mačeta. Každý, kto si rozprestrí turistickú mapu nášho okolia, dozvie sa, ktoré miesta sú popretkávané značenými chodníkmi, o ktoré je potrebné sa starať. Spomeniem aspoň niektoré chodníčky, ktoré majú v údržbe naši turisti. Panský kopec – Štós, Mníšek nad Hnilcom – Kloptaň, Polianka – Trohanka, Gelnica – hrob baníka – Tatarkov kríž, Strieborná lúka – Kojšovská hoľa, Smolnícka Píla – Sedlo Smrekovec, Smolník – Hekerová,

Richnava – Roháčka – Klenovský vrch – Ružín, Gelnica – Strieborná lúka – Kojšov, Gelnica – Vyhliadka – Polianka – Modrý kameň.

Najmladším značeným chodníkom v našej lokalite je od roku 2009 zelená značka, ktorá vedie turistov od železničnej stanice Prakovce zastávka k hrobu baníka.

Pravidelne s potrebným značkárskym náradím putujú lesom predovšetkým Peter Imling, Jozef Nižník, Pavol Šimko, Emil Pindroch, František Vozár, Milan Janošík, Jaroslav Klekner, František Krehel, Emil Eližer, Milan Kysela, Miroslav Kuchár, Jozef Pojdák.

Keď sa necháte zvieŕť niektorým turistickým značením, spomeňte si aj na ľudí, ktorí obetujú svoj voľný čas a starajú sa o to, aby vás značka vždy zaviedla do cieľa.

Mgr. Jana Matzová

Vydarené športové podujatie

Okresná organizácia JDS v Gelnici zorganizovala dňa 23. 6. 2010 šiesty ročník Okresných športových hier seniorov, ktorý sa uskutočnil na futbalovom štadióne v Margecanoch. Zúčastnilo sa na ňom 80 súťažiacich seniorov, ktorí boli rozdelení do dvoch vekových kategórií, a to muži a ženy do 65 rokov a nad 65 rokov.

Ako hostia sa zúčastnili: Ing. Ladislav Synák, podpredseda KO JDS Košice, Ing. Igor Petrik, starosta obce Margecany, Mgr. Pavol Lukáš, starosta obce Prakovce a Anna Nemčíková, primátorka mesta Gelnica. Za krásneho slnečného počasia privítal súťažiacich i hostí predseda OO JDS v Gelnici pán Ján Matúško. Informácie o priebehu súťaží podala prítomným Mgr. Mária Fonferová, predsedníčka ZO JDS Margecany. Súťažilo sa v streľbe zo vzduchovky (muži, ženy), kope na bránu (muži, ženy), vrhu guľou (muži) a hode vólkom na cieľ (ženy). Za Obecný úrad Margecany privítal účastníkov hier starosta obce Ing. Igor Petrik a poprial veľa športového šťastia a dobrej pohody. Prví traja z každej disciplíny získali diplom a sladkú odmenu. Po darenom športovom podujatí každému chutil i výborný guláš. Na záver všetkým zúčastneným poďakoval predseda OO JDS v Gelnici Ján Matúško. Zvlášť poďakoval ZO JDS v Margecanoch, ktorá Okresný športový deň pripravila a zároveň pozval všetkých zúčastnených na 7. ročník Okresných športových

(pokračovanie na str. 8)

(pokračovanie zo str. 7)

hier, ktoré sa budú konať v roku 2011 v Gelnici. K prítomným sa prihovorili aj starosta obce Margecany Ing. Igor Petrik a primátorka mesta Gelnica Anna Nemčíková. Vysoko vyzdvihli dosiahnuté výkony a najmä dobrú atmosféru, ktorá vládla počas celého športového podujatia. Moje poďakovanie patrí obciam Prakovce a Margecany a najmä mestu Gelnica,

lebo bez ich finančnej pomoci a podpory by sme neboli schopní takéto krásne podujatie pripraviť.

Ján Matúško,
predseda OO JDS
Gelnica

JDS Prakovce na zájazde v Bojniciach

ÚČASTNÍCI ZÁJAZDU - SÁROSPATÁK

V letných horúčavách je najväčším lákadlom vodný kúpeľ. Kedysi dávno sa Prakovčania čľapotali vo vodách Hnilca, neskôr Ružína a určité časové obdobie aj vo vlastnom kúpalisku. Dnes sú tieto možnosti z rôznych dôvodov minulosťou.

Už niekoľko rokov je obľúbenou destináciou termálne kúpalisko v meste Sárospatak. Je to historické mesto približne 7 km severovýchodne od mesta Miskolc v Maďarsku. Kúpalisko ponúka niekoľko vnútorných bazénov s termálnou vodou a vonkajšie bazény. Do povedomia obyvateľov Prakoviec sa toto mesto dostalo predovšetkým v roku 2009. Jednotu dôchodcov v Prakovciach to inšpirovalo k zorganizovaniu zájazdu pre svojich členov. V tomto období prevzala funkciu hospodárky tejto organizácie pani Júlia Ivančová. Povinnosti ohľadom organizácie zájazdov si vzala na svoje plecia. V roku 2009 sa z plánovaných troch zájazdov napokon zrealizovalo dvanásť. Nosnou myšlienkou tejto činnosti bolo zjednocovanie rodín a priateľov. V zmysle tejto myšlienky umožnili účasť na zájazdoch nielen svojim členom, ale aj rodinným príslušníkom, priateľom a všetkým ľuďom dobrej vôle. Hlavne oni sú vďační za šancu byť účastníkmi zájazdu. Výsledkom organizačného majstrovstva pani Ivančovej bola naplnenosť zájazdov. Z uvedeného dôvodu ju oslovil k spolupráci na tejto činnosti aj pán Džáčovský. Tak uzrel svetlo sveta v roku 2010 kalendár zájazdov. Päť zájazdov sa zrealizovalo pod hlavičkou Jednoty dôchodcov, sedem zájazdov bolo v réžii pána Džáčovského pod organizačnou taktikou pani Ivančovej. Aký je výsledok? Stovky spokojných výletníkov. Dva zájazdy sa zrealizovať nedali. Bolo to v období, keď vodný živel priniesol ľuďom viac škody ako úžitku vo forme povodní. Počas zájazdov sa šíril dobrý chýr nielen o meste Sárospatak, ale aj dobrý chýr o samotných zájazdoch organizovaných v Prakovciach. Záujem prejavili obyvatelia Helcmanoviec, Jakloviec, Margecian, Krompách, Kolinoviec, Košíc. Pani Ivančová má obdobia, kedy je telefón až

horúci. Prekvapením pre ňu bol hlavne telefonát z Čiech od ľudí, ktorí sa chystali na dovolenku do našej doliny a vopred si zaistili aj účasť na zájazde. Rada taktiež spomína na zájazd s Jednotou dôchodcov z Margecian, na ktorom sa stretla aj so svojou učiteľkou pani Máriou Uličnou. Najvzdialenejšou účastníčkou zájazdu bola pani Kožarik Kajda z Japonska. Ide o rodáčku z Margecian, ktorá v spoločnosti Prakovčanov navštívila Sárospatak počas návštevy rodnej obce.

Čo dodať na záver? Finančná kríza sa nám stále pripomína, rozmary počasie taktiež odvádzajú naše myšlienky od pocitu pohody. Neberme tieto zájazdy ako prejav luxusu, ale ako formu psychickej relaxácie, pomoci tým, ktorí by tam sami nikdy ísť nemohli.

V neposlednom rade máme dostatok dôkazov o tom, že termálna voda pomohla mnohým aj pri zdravotných ťažkostiach.

Mgr. Jana Matzová

Keď vyjde mesiačik ...

...von z hory..., pokračuje pieseň o partizánovi. Vypočuli sme si ju znova z úst členov MJF Prako na pripomenutí si 66. výročia SNP, ktoré začínalo slávnostným prijatím starostom obce príslušníkov SZPB a hostí. Položili sme kvety k pamätníku tejto udalosti na sídlisku, ktoré nesie meno SNP. Vátru pripomenutia zapálil Ondrej Zmij. Ohňostrojom na počesť hrdinov nám počasie nedoprialo, ale určite oň neprídeme. Súčasťou osláv bol aj zájazd po stopách hrdinov

Dukly, organizovaný Zväzom slovenskej vzájomnosti nasledujúci deň, ktorý má už 11 ročnú tradíciu. Kvety ako vďaka za život v mieri položil Patrik Miženko.

Niekoľko našich občanov sa zúčastnilo aj osláv 66. výročia SNP na chate Erika, ktoré organizovalo mesto Gelnica a strana Smer. Zúčastnil sa ich aj poslanec SNR Branislav Ondruš.

Monika Kleknerová

Tajomstvá fotografií

(pokračovanie zo str. 5)

Fotografia sa dotýka histórie Špeciálnej základnej školy v Gelnici, ktorá v súčasnosti spadá pod riaditeľstvo Spojenej školy internátnej v Prakovciach. S prekvapením sme zistili, že usmievavé tváre chlapcov na fotografii zo školského roka

Spolužiaci Ján Magda a Ladislav Klekner zostali blízko seba i v ďalšom životnom období. Podarilo sa im zamestnať sa na Bytovej hospodárskej správe v Prakovciach. Dôkazom je táto fotografia, kde sú obaja mladí muži v kolektíve svojich spolupracovníkov. V súčasnosti sú obaja v dôchodkovom veku a prežívajú spokojné chvíle v kruhu svojich blízkych. Stretnúť sa s nimi môže každý z nás počas ich prechádzok po Prakovciach. Vždy majú pre nás pozdrav, či pár milých slov.

Mgr. Jana Matzová

1962/1963 sú nám akési známe. Sú to prakovčania. V dolnom rade sa na nás druhý zľava usmieva Ján Magda. Hneď vedľa neho je Ladislav Klekner. Druhý sprava je Ján Petrik.

SOCIÁLNA PRACOVNÍČKA INFORMUJE

Striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti po rozvode manželstva

Dnešným číslom našich novín začíname novú rubriku. S radosťou sme privítali spoluprácu so sociálnou pracovníčkou Mgr. Stankou Leľákovou, ktorá bude prispievať článkami zo svojej oblasti, ktoré môžu byť potrebné mnohým z nás. Stanka vám ponúka aj možnosť osobnej bezplatnej konzultácie, resp. odpovedí na akékoľvek otázky, týkajúce sa sociálnych vecí. Ak by ste mali záujem, kontaktujte ju e-mailom slalakova@gmail.com.

V minulom roku bolo v našej republike podaných 13 413 návrhov na rozvod. Z nich 12 671 manželstiev rozviedli. K najčastejším príčinám návrhu na rozvod manželstva patrí rozdielnosť pováh, záujmov a názorov a nevera. Návrh na rozvod podávajú častejšie ženy ako muži - 60% návrhov na rozvod podali ženy. Až 8 155 (65,9%) manželstiev bolo s maloletými deťmi. Rozvodom dochádza k právnomu ukončeniu manželstva. Rozvádžiaci sa pár musí vyriešiť množstvo zložitých problémov, od rozdelenia majetku až po výživné. Mnohokrát dochádza k ostrým výmenám názorov a hádkam, pri ktorých sa zabúda na to najpodstatnejšie. Deti. Je smutné, že rodičia počas rozvodového procesu riešia finančné záležitosti namiesto toho, aby sa venovali svojim deťom, ktoré rozvodom trpia najviac. Strácajú istotu, bezpečie, jedného z rodičov, i keď nie úplne... Mnoho detí pociťuje smútok, hnev, úzkosť, strach zo straty druhého rodiča, trpia depresiami. Prvým príznakom vnútorného nepokoja dieťaťa je jeho neschopnosť sústredene sledovať televíziu. Pri rozvode manželstva s maloletými deťmi existuje niekoľko možností, ako sa po rozvode postarať o maloleté deti. Najčastejšie je dieťa,

resp. deti zverené do výhradnej starostlivosti jedného z rodičov a s druhým rodičom súd určí čas stretávania sa. Od 1. júla 2010 je však možné na základe zákona č. 217/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov predpisov, zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak existuje predpoklad, že potreby dieťaťa budú lepšie zaistené. Ak má rozvádžiaci sa pár záujem o striedavú osobnú starostlivosť, musia byť obaja rodičia schopní postarať sa o dieťa. Ako pozitívum striedavej starostlivosti vidím v prvom rade to, že dieťa trávi rovnaký čas s oboma rodičmi. Ak je dieťa zverené do výhradnej starostlivosti iba jednému z rodičov, s druhým rodičom trávi najviac dva víkendy v mesiaci. Ďalším malým pozitívom je to, že ak rodičia majú záujem o striedavú starostlivosť a súd ju nariadi, otec sa musí naučiť o deti poriadne postarať – tzn. robiť bežné domáce práce, ktorým sa dovtedy úspešne vyhýbal. Veď dieťa potrebuje jesť, musí mať upratané, veci oprané. Na druhej strane, mnoho ľudí si nevie predstaviť, ako môže dieťa fungovať v dvoch domácnostiach. Podľa môjho názoru, ak obaja rodičia žijú v tej istej obci, striedavá starostlivosť by bola možná, i keď nie jednoduchá. Nevie si predstaviť, ak by malo dieťa žiť každý mesiac v inom meste a navštevovať dve rôzne školy. Ak teda dôjde k nariadeniu striedavej osobnej starostlivosti, mali by obaja rodičia zabezpečiť pre dieťa vhodné prostredie, dostatok súkromia a malo by mať u oboch rodičov „domov“. Asi najlepšie by bolo, ak by malo svoje veci ako u matky, tak u otca. Striedavá starostlivosť nie je pre všetkých rodičov. Vyžaduje sa citová a osobnostná zrelosť, schopnosť spolupráce, nadsťah, dobrá vôľa a samozrejme priority smerom k záujmu dieťaťa. Preto si musia rodičia aj súd poriadne premyslieť, či dieťa zveriť iba jednému z rodičov alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Obe možnosti majú svoje výhody aj nevýhody. Tým najväčším negatívom je samotný rozvod.

Mgr. Stanislava Leľáková

Spomienková prechádzka Sídľiskom SNP

Mnoho Prakovčanov si udáva do rubriky trvalý pobyt - Sídľisko SNP Prakovce. Denne prichádzame na Sídľisko SNP. Vstupujeme domov, do blokov Tokajík, Svidník či Kremnička. Málokto sa však už pozastaví nad tým, prečo má ten-ktorý panelák takéto pomenovanie. Pred niekoľkými týždňami sme si pripomenuli 66. výročie Slovenského národného povstania. Poprechádzajme sa po tomto našom sídlisku v akejsi retrospektíve.

Prvé paneláky dostali mená Tokajík, Sklabiňa a Kľak. V čase, keď sa do týchto panelákov sťahovali prvé rodiny v sedemdesiatych rokoch 20. storočia, začínal sa pre nich nový krajší život. Čo sa však udialo v Sklabini, Tokajíku a Kľaku približne pred 66 rokmi?

Tokajík – obec, ktorá do histórie Slovenského národného povstania vstúpila udalosťou známou ako Tokajická tragédia (masaker). Dňa 19. a 20. novembra 1944 nemecké jednotky v rámci odvety za pomoc partizánom sústredili mužov z obce pri miestnom kostole. Odviedli ich severne od obce, kde ich postrieľali. Zahynulo 32 mužov. Dňa 20. novembra nacisti obec vypálili, ženy a deti rozohnali. Bol tu najväčší masový hrob na východnom Slovensku.

Sklabiňa – Dňa 30. 9. 1944 zajali esesáci značný počet občanov zo Sklabine. Väčšinou roľníkov, z ktorých mnohí vo svojich rukách zbraň nikdy nemali. Zajali ich ako banditov a vyše dvadsať z nich profesionálni vrahovia SS sadistickým spôsobom zavraždili za súmraku 3.10.1944 na Bukovinách pri Martine. Ďalších odvliekli do koncentračných a zajateckých táborov v Nemecku na nútené práce.

Kľak – Do dedinky dňa 21. januára 1945 vtrhla špeciálna jednotka Edelweiss a zavraždila 84 občanov, najmä starcov, ženy a deti. Chlapi v produktívnom veku boli zväčša v horách. Zverstvávajúcej krutej nedele boli odplatou práve za to, že obyvatelia podporovali partizánov.

Spomienkou na tieto tri dedinky pokračujeme chodníčkom Sídľiska SNP mierne dole klesajúc k nízkym panelákom. Tie nesú mená Šverma a Šmidke. Ktohovie, koľko z pobežujúcich detí by vedelo odpoveď na otázku, čie sú to mená. Je to možno ťažká otázka aj pre viacerých dospelákov. Veď každý má dosť svojich starostí. Práve preto, aby sme mali iba svoje vlastné bežné starosti, kráčajme v našom článku hlbšie do minulosti.

Šverma - Ján Šverma pôsobil ako redaktor v mnohých novinách. Bol aktívnym účastníkom SNP. Po ústupe SNP do hôr zahynul pod masívom Chabenca počas namáhavého prechodu cez svahy Nízkych Tatier.

Šmidke - Karol Šmidke bol vedúcim delegácie SNR, ktorá 4. augusta 1944 odletela do ZSSR, aby so sovietskou stranou prerokovala a koordinovala začiatok Slovenského národného povstania. Po rokovaní sa vrátil na povstalecké územie. Zastával vysoké funkcie v Hlavnom štábe partizánskych oddielov na Slovensku a v Rade na obranu Slovenska. Po vojne vykonával niekoľko vysokých štátnych a straníckych funkcií, ale v roku 1950 bol obvinený z buržoázneho nacionalizmu a donútený odísť z politického života.

Od nízkych panelových blokov prichádza-

Šverma a Šmidke

me k dvom panelákovým dvojčkám. Tu pravdepodobne najčastejšie smerujú kroky Prakovčanov. V jednom z nich má sídlo miestna pošta, v ďalšom predajňa Vesna či opravovňa elektroniky. Čo história SNP hovorí o týchto štyroch pomenovaniach?

Dukla – Je pravdepodobne najznámejšie pomenovanie. Každému dospelému či žiakovi sa vybaví slovné spojenie Karpatsko-duklianska operácia. Odohrala sa tu jedna z najväčších horských bitiek druhej svetovej vojny. Povedané slovami pamätníka: „Tie hrôzy si nevie predstaviť nikto, iba ten, kto ich zažil. Po boji boli všade navôkol mŕtvi ľudia, kone a zničená vojenská technika.“ Označenie „Údolie smrti“ nie je vôbec prehnané.

Svidník – Mesto Svidník zohralo taktiež významnú úlohu v rámci Karpatsko-duklianskej operácie, ktorá zaznamenala značné straty. Štatistiky uvádzajú 52 000 mŕtvych, ranených a nezvestných.

Strečno – v Strečnianskej úžine sa uskutočnili počas 2. svetovej vojny prudké boje medzi účastníkmi SNP a nemeckými jednotkami. Boj sa zúčastnilo okrem slovenských a sovietskych partizánov aj 155 Francúzov.

Turček – Obyvatelia sa zúčastnili štrajkového hnutia a zapojili sa do SNP.

Myšlienky sa vracajú z minulosti do súčasnosti. Pozdvihneme svoj zrak vyššie na kopček, kde stoja dva trojposchodové bloky s názvami Kukoreli a Jaroš. Čo hovorí história o nich?

Kukoreli - Ľudovít Kukoreli, dôstojník letectva, významný organizátor a veliteľ partizánskych jednotiek na východnom Slovensku. Bol niekoľkokrát zatknutý gestapom. Podarilo sa mu utiecť a v ťažkých podmienkach sa vždy vrátil, aby neúnavne pokračoval v partizánskej činnosti. Zahynul počas bojov v roku 1944. Nad okolnosťami jeho úmrtia visí otáznik pre vojenských historikov. Je možné, že ho usmrtila zradcovská guľka.

Jaroš – Otakar Jaroš bol československý dôstojník, účastník zahraničného odboja v ZSSR, ktorý hrdinsky padol v bitke pri Sokolove. Za statočnosť v boji bol vôbec ako prvý cudziniec vyznamenaný najvyšším sovietskym radom Hrdina Sovietskeho zväzu.

V rámci našej prechádzky sa pristavíme pri ďalších dvoch osemposchodových dvojčkách. Postojme a precíťme vo svojom vnútri kruté a bolestné udalosti, ktoré sa naozaj stali.

Kremnička – K najrozsiahljším a najkrutejším zločinom nacistov počas SNP patria vraždy spáchané v Kremničke od 5.11. 1944 do 5.3.1945. Nemeckí fašisti a ich domáci pomáhači na týchto miestach beštiálne zavraždili 747 osôb. Z toho 211 žien a 58 detí. Ľudí privádzali v skorých ranných hodinách k protitankovej priekope, nútili ich kľaknúť si a zavraždili ich strelami do týla.

Polana- tento horský masív v oblasti rudohoria bol významnou partizánskou oblasťou. **Telgárt** - V druhej svetovej vojne počas Slovenského národného povstania sa pri Telgarte odohrali najväčšie a najúspešnejšie boje medzi Nemcami a Slovenskou armádou spolu s partizánmi. Pri týchto bojoch podľa dňa 5.9.1944 obec vypálená, zorelo 263 domov.

(pokračovanie na str. 11)

Dukla, Svidník, Strečno, Turček

Gajdiel' – Pomenovanie tohto paneláku je tak trochu záhadou. Rodáci, ktorých som sa na pôvod pomenovania pýtala zostali pri mojej otázke zaskočení. Aj internet bol skúpy na slovo. Je možné, že tu úradoval nejaký „novinársky škriatok“, ktorý kedysi zamenil písmenká. Príbuzné pomenovanie je Gajdel. Takto sa v rokoch 1920 – 1948 volala súčasná obec Kľačno, ktorá

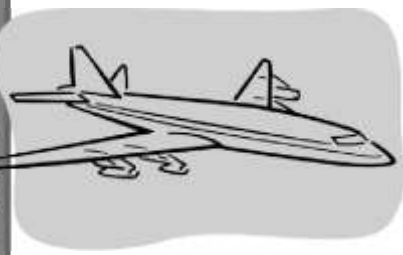
tiež aktívne vstúpila do udalostí SNP. Ktorýkoľvek z pozorných čitateľov našich novín, ktorý nájde kľúč k objasneniu tejto záhady môže zareagovať príspevkom. Radi ho uverejníme a zároveň si aj my tvorcovia novín obohatíme svoje vedomosti.

V susedstve Obecného úradu v Prakovciach stojí posledný z radov

panelových blokov. Postavený je na najvyššom bode sídliska a dozerá na jeho životný cyklus. Jeho pomenovanie je Asmolov.

Asmolov – Alexej Nikitič Asmolov – známy sovietsky veliteľ, odborník na partizánsky spôsob boja.

Mgr. Jana Matzová

Lieta v oblakoch

V dnešnej dobe je celkom bežné používať leteckú dopravu. V čase dovolení si do lietadla sadnú aj mnohí Prakovčania, aby trávili niekoľko dní za hranicami všedných dní. Jedna z nás, **ANDREA NIŽNÍKOVÁ**, lieta v oblakoch takmer stále. Jej pracovným oblečením je rovnošata letušky a pracovným poslaním spokojnosť cestujúcich so službami leteckej spoločnosti.

Byť letuškou je snom mnohých dievčat. Ako si sa dostala ty k tomuto povolaniu?

Kedysi mi ani na um nezišlo, žeby som sa mohla stať letuškou. Tento nápad mi vnikla moja sestra. Úplnou náhodou o niekoľko dní som absolvovala pohovory do dnes už neexistujúcej leteckej spoločnosti. Prešla som všetkými kolami a zrazu práca bola na dosah ruky. Táto spoločnosť mi dala výborné základy. Po dvoch rokoch sa to však skončilo. Bolo mi smutno za kolegami, za prostredím. Už som vedela, že táto práca mi vyhovuje. Nechcelo sa mi ísť znova „k zemi“. Medzi nami – kolegami je známe, že keď raz začnete lietať, je veľmi ťažké prestať. Táto pravdivá skutočnosť bola hnacím motorom k tomu, aby som sa dostala do naozajstnej veľkej leteckej spoločnosti so všetkým, čo k tomu patrí. Po dvoch neúspešných pokusoch som si povedala „Do tretice všetko najlepšie“. Nikomu som nič nepovedala a odcestovala som na trojdňový výber palubného personálu istej leteckej spoločnosti so sídlom v hlavnom meste štátu Qatar na Blízkom východe v Perzskom zálive. O pár mesiacov som si už do práce obliekla uniformu týchto aeroliniiek. Naša spoločnosť je národným prepravcom tejto krajiny a lietame do viac ako 90 destinácií po celom svete. Pracuje tu viac ako 100 rôznych národností. V tomto novom pracovnom prostredí som začala spoznávať svet. Destinácie, o ktorých som dovtedy iba čítala, sa stali mojou každodennou súčasťou. 2-3 dni na cestách a potom „domov“ do Dohy. Čo mi pripadalo prvý deň v Dohu neskutočné a exotické, je teraz bežnou súčasťou života. Napríklad 50 °C,

vlhkosť vzduchu 90%, hulákanie z mešity o pol štvrté ráno, ulice cez deň prázdne, večer zaplnené ľuďmi, muži v dlhých bielych dish-dashoch šoférujúci svoje terénne autá väčšinou bielej, béžovej a striebornej farby. Ženy v čiernych abayah, pod ktorými nosia drahé moderné oblečenie s farebnou zladenou kabelkou a topánkami. Bežnou realitou sú aj ženy športujúce na pobreží. Na nohách botasky, ale zahalené od hlavy po päty. Ja som tiež musela zabudnúť na tričko na ramienka alebo na krátku sukňu. Doha je mesto, ktoré stále rastie a zväčšuje sa. Nie je tomu vraj tak dávno, čo tu bolo jedno obchodné centrum, jeden hotel a naokolo púšť. Dnes je tu mnoho moderných budov, stavia sa nové letisko, vo výstavbe sú umelé ostrovy známe ako Perla. Nájdete tu všetko. Aj topánky od Baťu. Je tu krásny tradičný trh, zvaný Souq Wakif, kde nájdete množstvo obchodíkov a stánkov s rôznymi orientálnymi vecami, množstvo reštaurácií, kde sa dá ochutnať kuchyňa rôznych krajín a všade vonia dym z vodných fajok. Niekoľko kilometrov za mestom začína a pokračuje púšť, na ktorej sa dá poriadne vybláznit' na štvorkolkách, dokonca aj lyžovať na pieskových dunách, čo si tiež pôjdem niekedy skúsiť.

Prezraď niečo o miestach, ktoré sú cieľom tvojich pracovných ciest.

Mnoho ľudí si predstavuje, že vďaka letom môžem spoznávať všetky miesta. Je to pravda iba sčasti, pretože blízke destinácie sa lietajú na otočky. Po letoch dlhších ako 4 hodiny sa ubytujeme v hoteli a každý si potom zariadi svoj voľný čas podľa svojich záujmov. Tu je veľkou výhodou ak je hotel v centre mesta. Ak nás nezmôže únava, je to veľká šanca spoznať mnohé miesta a odniesť si odtiaľ aj nejaké zážitky. Zvyčajne máme v destinácii voľný jeden až dva dni, ale výhodou je, že mám šancu sa sem vrátiť znova a čo nestihnem spoznať po prvej ceste, to si nechám na ďalšiu návštevu tejto krajiny. Obľúbenosť destinácií závisí od toho, odkiaľ pochádzate. Ázijčanky, Indky, Afričanky veľmi radi lietajú Európu. Nevedia si vynachváliť európske metropoly, ale pre nás, Európanky, sú oveľa zaujímavejšie Ázia, Ďaleký východ, Austrália, Amerika. Za ten krátky čas, čo tu lietam, som navštívila Kuala Lumpur v Malajzii, páčila sa mi Srí Lanka, kde som sa trmácala po uliciach v tuk-tuku – ich typickom taxíku. V nigérijskom Lagose sa z bezpečnostných dôvodov neodporúča vychádzať z hotela, tak odtiaľ sa moje zážitky obmedzujú na jazdu autobusom z letiska do hotela a spať za prítomnosti policajného sprievodu. Ale aj tá cesta stojí za to. V marockej Casablanke ma zaujala nádherná mešita, ktorá stojí na pobreží mora a aby sa nepovedalo mám už nalietaný aj kúsok Európy. O niekoľko dní sa už teším na Nepál – Káthmandu a na konci tohto mesiaca Hong Kong a Maledívy. Každá z týchto krajín je nádherná. V Európe sa cítite ako doma a v tých ďalekých exotických krajinách je nádherné pozorovať tamajší život, krásnu prírodu a zaujímavých ľudí, ktorí vám ochotne urobia hoci aj prehliadku po meste. Baví ma zaplietť sa do davu miestnych ľudí a zjednávať ceny na trhoviskách. Každému je na prvý pohľad jasné, že som turistka a nie miestna. Väčšinou tipujú, že som z Ruska. Dokonca jeden tip bol na Brazíliu a južnú Afriku, ale po týchto futbalových majstrovstvách je už aj Slovensko dobre známe.

Ďakujeme za zaujímavý reportáž a keď budeš lietieť náhodou nad Prakovcami, tak nám zakývaj.

Mgr. Jana Matzová

Kritická nevedomosť

Pri rozličných stretnutiach s Prakovčanmi spomíname na tie obdobia, ktoré doslova preslávili obec Prakovce, úspešne ju reprezentovali a propagovali. Či už to boli futbalisti „hviezdnej zostavy“, ktorí bojovali o postup do II. celoštátnej ligy, členovia súboru Prakovčan, ktorí radi a s úsmevom spomínajú na roky prežité v tomto súbore alebo „zlatá prakovská mládež“, ktorá v 80. rokoch minulého storočia úspešne reprezentovala Prakovce v radistike, vo svete zbierala zlaté medaily a spropagovala tak i obec Prakovce. Prečo táto spomienka? Preto, lebo padli i slová kritiky, že okolité obce, konkrétne Mníšek nad Hnilcom, Jaklovce a Margecany propagujú svoje obce tým, že vydali knihy o svojej obci a Prakovce nič. Aká je však skutočnosť? Spomínané publikácie o uvedených obciach boli vydané v r. 2001 Mníšek nad Hnilcom, 2007 Jaklovce a 2010 Margecany. Ó svätá naivita kritikej nevedomosti!

Prakovce vydali tieto publikácie, ktoré ich reprezentovali a spropagovali:

- 1960 – 200 rokov závodu Prakovce, vydal závod Strojáreň Prakovce,
- 1985 – 225 rokov závodu Prakovce, vydal závod Strojáreň Prakovce,
- 1989 – 30 rokov ZK ROH ZŤS Prakovce, vydal ZK ROH ZŤS Prakovce.

Závod Prakovce a obec Prakovce boli v minulosti ako spojené nádoby, do roku 1990 nerozlučne spojené, i keď obec bola vždy v tieni závodu. Po roku 1990 obec Prakovce plní inú úlohu ako v minulosti, ktoré pre ňu vyplývajú z nového postavenia obcí a plní si aj úlohu propagácie svojej obce, o čom svedčia aj nasledovné dokumenty, ktoré boli v obci Prakovce realizované:

- 1993 – 625. výročie prvej písomnej zmienky o obci Prakovce, publikácia Putovanie po starých Prakovciach

(autor Emil Andráško),

- 1996 – 100 rokov Základnej školy v Prakovciach (vydala ZŠ Prakovce),
- 2008 – 640. výročie prvej písomnej zmienky o Prakovciach – bulletin vydaný obcou Prakovce,
- 2008 – Prakovce, z histórie kultúrno-spoločenského života (zostavil a vydal ZSV Prakovce, Fridrich Svítok),
- 2008 – 85 rokov futbalu v Prakovciach (vydal FO Prakovce, ktorý podobnú publikáciu vydal i k 70. výročiu futbalu v Prakovciach),
- 2009 – Spojené školy v Prakovciach, história a súčasnosť (vydané pri príležitosti 60. výročia učňovského školstva v Prakovciach). Podobné publikácie vydalo SOU Prakovce i k svojmu 40., 45. a 50. výročiu,
- 2009 – 25. rokov MŠ v Prakovciach (vydala MŠ Prakovce).

Okrem uvedených historických a propagačných materiálov vydali svoje odpočty práce i niektoré súbory obce Prakovce:

- Folklórny súbor PRAKOVČAN k 30. výročiu svojho trvania, ktorý pravidelne vydával bulletinu každej zo svojich ôsmich premier,
- dychová hudba Prakovčanka k svojmu 10., 25. a 30. výročiu,
- detský folklórny súbor Vánok k svojmu 25. výročiu.

Túto skutočnosť potvrdzuje i regionálne oddelenie Obecnej knižnice v Prakovciach.

Na záver treba pripomenúť, že obec Prakovce pracuje na záverečných prácach na príprave knihy o Prakovciach, ktorá by mala uzrieť svetlo sveta v IV. štvrťroku 2010.

A celkom na záver si myslím, že propagáciu obce Prakovce od roku 2007 štvrťročne dôstojne reprezentujú i PRAKOVSKÉ NOVINY.

Fridrich Svítok

Prakovčanka opäť bodovala

Dychová hudba (DH) Prakovčanka počas svojej tridsaťtiročnej existencie absolvovala mnoho súťaží, prehliadok, festivalov doma i v zahraničí. V tomto roku sa okrem tradičných domácich a regionálnych vystúpení členovia Prakovčanky pod vedením jedinej dirigentky dychovej hudby na Slovensku Viery Vojtilovej zúčastnili dvoch významných podujatí, celoštátnej súťažnej prehliadky detských a mládežníckych dychových hudieb v Dolnej Súči a XI. ročníka medzinárodného festivalu dychových hudieb a mažoretkových kolektívov v talianskom regióne Marché.

Celoštátna súťaž detských a mládežníckych dychových hudieb

Prehliadka sa konala v dňoch od 21. – 23. mája 2010 v rámci festivalu „Hečkova Dolná Súča“, ktorý sa konal v tomto prostredí po prvý raz. Súťaže sa zúčastnilo päť detských a štyri mládežnícké dychové hudby. Odborná porota v zložení Adam Hudec, Iakov Kopáčik a Ľudvík Soukup udelili DH Prakovčanka diplom za najlepší inštrumentálny výkon na

súťaži v prevedení Mateja Gollnera a diplom za najlepší výber a prevedenie skladby žijúceho Slovenského autora. Celkovo DH Prakovčanka získala strieborné pásmo.

XI. ročník medzinárodného festivalu dychových hudieb

Počas päťdňového trvania festivalu (21. -25.júl 2010) sa postupne DH Prakovčanka spolu s mažoretkami Prima z Krompách predstavili po boku talianskych dychových hudieb a mažoretkových kolektívov v mestách Petriolo, Loro Piceno, Visso, Monte Cavallo a Pieve Torina. Do programu zaradili mnohé populárne skladby od

Franka Sinatra, Michaela Jacksona, the Beatles a ďalších, aby oslovili čo najširšie publikum. Okrem každodenných sprievodov po týchto malebných mestách oba kolektívy absolvovali náročné každodenné večerné vystúpenia.

Záverečný megakoncert

Vyvrcholením festivalu bol pochod starobylým mestčekom Petriolo v sprievode štyroch dychových hudieb a mažoretiek, v ktorom slovenské farby hájila DH Prakovčanka a mažoretky Prima. Na večernom koncerte opäť oba kolektívy predviedli to najlepšie zo svojho umenia a tóny jednej z krásnych skladieb - Besame mucho dvíhali publikum zo stoličiek a všetci kričali: „Bravoooo!“ To ešte nikto netušil, akéj pocty sa dostane našej jedinej dirigentke. Organizátor festivalu pani Vojtilovú vyzvali, aby oddirigovala záverečnú spoločnú skladbu festivalu. „Sú to neopísateľné zážitky. Každý vedel, že sme zo Slovenska, kričali Slovakia, Slovakia! Bolo to naozaj veľmi emotívne zakončenie celého festivalu. Rozlúčili sme sa so slovami, že ich srdečne privítame na našom festivale Prakofest, ktorý sa bude konať koncom augusta 2011,“ dodala V. Vojtilová.

Lucia Baltová

Rozhľadňa na Kloptani slávila 10. výročie

Kloptaň – kopec vysoký 1154 m n. m. leží na hrebeni Volovských vrchov medzi prakovským a medzevským chotárom. Starí Prakovčania ho dobre poznali. Celý hrebeň boli holiny, kde sa pásol dobytok a ovce. Bol ako záhrada, kde sa zbierali čučoriedky a brusnice. Z Kloptane bol krásny výhľad na široké okolie.

Na začiatku 50. rokov boli na všetkých okolitých kopcoch postavené patrie- kontrolné vojenské orientačné body. Koncom 50. rokov boli holiny na celom hrebeni zalesnené. Postupom času ako les mohutnel, všetko sa stratilo. Zub času dokončil svoje dielo a patria sa rozpadla. V roku 1993 bol vrch Kloptaň vyhlásený za CHKO (chránená krajinná oblasť) o rozlohe 27,4 ha pre výskyt niektorých chránených kvetín – kosatec sibírsky,

nátržník zlatý, bieloprst belavý, päťprstnica obyčajná. Z pohľadu turistiky leží na Ceste hrdinov SNP - trasy z Dukly až na Devín. V roku 1996 sa v hlavách našich turistov zrodila myšlienka – do prelomu tisícročí 1999-2000 postaviť na mieste starej patrie na Kloptani novú rozhľadňu. Pri novoročnom výstupe v roku 1997 už to bol záväzok.

Výkresový návrh vrátane modelu rozhľadne s prístreškom na prenocovanie vypracoval a pripravil Ing. arch. Pavol Šimko ml. Tak sa naši „skalní turisti“ pod vedením Ing. Emila Pindrocha dali do práce. V máji 1998 sme začali hĺbiť otvory do zeme a skaly pre zabetónovanie nosných profilov. Drevo poskytla Lesná správa Smolnícka Huta vďaka pánovi Gedeonovi. Taktiež zabezpečila dopravu – vývoz časti materiálu pod Kloptaň. Po zabetónovaní železných profilov nosné stĺpy sa nám podarilo postaviť dosť rýchlo a bez problémov. Dokončovacie práce zabrali veľa času. V roku 1999 sme asi 40 sobôt a nediel venovali práci a vynášaniu materiálu na Kloptaň. Niekedy aj s prenocovaním na chate Vlčkova, hlavne keď sa robilo až do tmy. Dielo sa podarilo a záväzok bol splnený. Rok 2000 sme víťali na Kloptani. Bola jasná noc, mráz -15°C, meter snehu, ale bezvetrie. Okrem ohňa hrial nás pocit dobre vykonanej práce a krásny pohľad na široké okolie od Košíc až po Smolník, taktiež od Margecian po Medzev, osvetlené poľnohospodárskymi ohňostrojmí. Slávnostný krst rozhľadne sa konal 1. januára 2000 na pravé poľudnie za účasti viac ako sto turistov z Prakoviec, Medzeva, Mníška nad Hnilcom a z Helcmanoviec, ktorí vystúpili na Kloptaň v rámci novoročného výstupu organizovaného našim klubom. Výstup bol zaradený do regionálneho kalendára turistických akcií. V roku 2000 v letnom období sme ešte zastrešili vrchnú časť rozhľadne. Raz za tri roky sa rozhľadňa natiera Luxolom, aby dobre odolávala poveternostným vplyvom. Že dielo sa podarilo a spĺňa svoj účel, svedčia

zápisy vo vrcholovej knihe od turistov nielen zo Slovenska a Čiech, ale aj z Nemecka, Poľska a Maďarska. Vybudovať takú rozhľadňu bez sponzorov by bolo nemožné. Finančne a materiálne pomohli: OcÚ Prakovce, OcÚ Mníšek nad Hnilcom, OcÚ Helcmanovce, Fermat, spol. s r.o., Prakon, spol. s r.o., Praktis, spol. s r.o., Lemakor, spol. s r.o., Tibax, spol. s r.o., Drevovýroba M. Červeňan, Lesný závod Smolnícka Huta a KST Skoba Vyšný Medzev – zbierkou 4625,- Sk prispeli na zakúpenie kanadského šindľa na zakrytie strechy a vyhládokovej plošiny. Veľké poďakovanie patrí našim skalným turistom, ktorí sa podieľali na jej výstavbe.

Kto z milovníkov – priateľov prírody ešte na Kloptani nebol, pretože tam turistická značka priamo nevedie, má možnosť vystúpiť dvoma cestami. Kratšia, ale strmšia z Hrelíkovej doliny, Rizinovou dolinou do sedla nad chatu Hanacký, ďalej bočným hrebeňom až na vrchol, alebo dlhšou, na stúpanie nenáročnou od rezerváru, okolo chaty Lendákovca cez Ondíkovú lúku na hrebeň a po červenej turistickej značke až na Kloptaň. Turistický oddiel vám praje pekné počasie a krásny výlet a výhľad na okolité kopce.

Pavol Šimko

Z výstavby rozhľadne na Kloptani, r. 2000

Aktivity našich najmenších

Okresná športová olympiáda detí MŠ okresu Gelnica usporiadaná pod záštitou OFDMS

Naša materská škola sa už každoročne zúčastňuje okresnej olympiády. Tak to bolo i tento rok. Dokonca nám prišlo aj počasie. Slnko sa usmievalo na všetky zúčastnené deti. Súťažilo sa v behu, skoku z miesta a v hode kriketovou loptičkou v dvoch kategóriách, chlapci a dievčatá. Spolu sme si odniesli jednu zlatú a tri bronzové medaily. Ako škola sme sa umiestnili na peknom treťom mieste. „Hurá, hurá, hurá!“

Medzinárodný deň detí

I keď nám počasie neprišlo, oslávili sme MDD tancom, hudbou a súťažami. Pri tejto oslave nám pomohli manželia Jarošíkovci (skupina Element), ktorí s nami spolupracujú už viac rokov. Deti hádali zvuky, ktoré vydávajú rôzne domáce, záhradné a rôzne iné spotrebiče. Ďalšia skupina spolu s rodičmi hľadala dvojice obrázkov Pexesa a posledná skupina nakreslila spolu s rodičmi obraz. Všetky tri skupiny sa pri jednotlivých stanovištiach vystriedali. Po úspešnom zdaní jednotlivých súťaží boli deti odmenené sladkou odmenou. Naprázdno neobišli ani rodičia. Tí dostali vysvedčenie od svojich detí.

Slovanská pieseň

„Spievaj že si, spievaj, spevavé stvorenie...“ spieva sa v slovenskej piesni. Tak to bolo aj 22.6.2010, keď sa rozozvučali hlásky detí, mládeže i dospelých. Ako každý rok, aj tento sa konalo okresné kolo súťaže Slovanská pieseň, ktorej sa zúčastnili aj deti našej materskej školy. Za svoje výkony boli ocenené Laura Rumanská – zlaté pásmo, Tímea Marcinková – strieborné pásmo a Filip Jakoubek – bronzové pásmo. Poďakovanie patrí aj učiteľkám, ktoré ich pripravovali.

Rozlúčka s predškolákmi

A je to tu, prešlo to rýchlo. Ani sme sa nenazdali a sú z nás onedlho veľkí školáci. Prešlo obdobie hier, bezstarostného šantenia a my sme pripravení nastúpiť do základnej školy. Ešte posledná rozlúčka so škôlkou a našimi učiteľkami, upratovačkami a mladšími kamarátmi. Posledné slová, tóny, pohladenia aj slzičky a hurá na prázdniny a potom do veľkej školy. Preto všetkým učiteľkám a upratovačkám z materskej školy dovidenia a ďakujeme!

Bc. Blanka Semanová, ZŠ s MŠ Prakovce

Pred 55 rokmi...

(pokračovanie zo str.4)

Mne asociácia predstáv vynára v mysli pri „Giseroch“ a ich Šumnom koníkovi Dušana a Janku. I spevák, spevákov, konferencierov a ľudových rozprávačov sa vystriedalo desiatky, podobne ako hudobníkov. Za všetkých spomeniem len dvoch, ktorí už nie sú medzi nami. Ferko Papp, ľudový rozprávač v súbore, člen DJZ Prešov, neskôr ŠD Košice a Števo Ševčík, ktorý roky pôsobil v súbore ako spevák – heligonkár a na ktorého počesť sa každoročne v Kojšove uskutočňuje Kojšovská heligonka, na ktorú chodíme i my Prakovčania vzdať mu patričnú úctu. Pri spomienke na Štefana, spomínam si na krásne chvíle vystúpenia ŠTVORLÍSTKA ZK ROH okresu Spišská Nová Ves (Krompachy,

Rudňany, Spišská Nová Ves a Prakovce), ktoré sa konali každoročne, vždy v inom ZK ROH. Po skončení vystúpenia bola spoločná večera, pri ktorej Števo Ševčík zanôtil pieseň „Vydala mamička, vydala dcérenku“ a všetci účinkujúci sa pridali a miestnosťou priam burácala táto zľudovená pieseň o matke a dcére.

Prekrásne boli všetky premiéry. Každá mala svoje čaro a osobitosť. Nezabudnuteľnou bola však posledná „Vitajte a spomínajte“, na ktorej popri súčasných členoch a členkách, tancovali i zakladajúci členovia a členky súboru, vtedy už otcovia, mamičky a niektorí už dedkovia a babičky. Boli to nezabudnuteľné chvíle pre všetkých. Spomínam na ich nácviky pred premiérou. Nastupovali s určitou trémou, ale keď sa postavili na javisko, bolo vidno, že tie základné pohyby nezabudli, ostali im v krvi, hneď naskočili do správneho rytmu. Samozrejme, že to nebolo ako pred tridsiatimi rokmi, rytmus bol o niečo

pomalší, no entuziazmus prevládol nad všetkým a všetci sa dočkali vytúženej premiéry.

Všetky tance boli krásne, či už to boli Šalenice, Chorovod, Verbunk, Karičky, Krucena, Zemplínska veselica, Hopak a tance Spišský, Bašistovský, Zbojnícky, Regrútsky, Šorový, ale nezabudnuteľné boli a sú tance GISERE, HÁRMONICI a UHLÁRE. Keď zaznel známy, trochu drsný motív „Hore dolinu, gisere idu“, alebo ľúbivá melódia „Uhláre, uhláre a ja uhlárečka“, videl som v kinosále ZK ROH Prakovce i slzy, najmä u starších Prakovčanov. Členmi a členkami súboru PRAKOVČAN boli dievčatá posledného ročníka Základnej školy v Prakovciach, SOU – s Prakovce a Gymnázia v Gelnici, chlapci v podstate z SOU – s Prakovce. Po ukončení štúdiá niektorí odišli na vysoké školy, iní na vojenčinu, dievčatá sa vydali a na súbor zostali len spomienky.

Fridrich Svítek

Rohlíčky tretíkrát... alebo Šmaľcovo kyfle

Viem, už si poviete, že asi iné koláče ani nepoznám, iba rohlíčky, ale tento recept je výnimočný. Rožky sú väčšie, môžu byť aj na raňajky, nielen ako pochúťka. Recept je od **Marienky Vaškovičovej** (Ďulikovej) a piekla som ho už mnohokrát.

Na jeho prípravu potrebujeme:

50 dg hladkej múky, 25 dg bravčovej masti, 1 vajce, 1 žltok, kocku droždia, cukor a soľ do kvásku, lekvár.

Zo surovín urobíme cesto, necháme vykysnúť, po vykysnutí rozdelíme na dve časti, rozvaľkáme a narežeme na

trojuholníky ako v predošlom čísle našich novín, plníme lekvárom a stáčame. Pečieme na suchom plechu. Upečené pocukrujeme.

Bublanina

Je tu jeseň, dozrieva rôzne ovocie a ovocné koláče sú jedny z najlepších. Ponúkam vám recept na **bublaninu**, ktorý je od **Ol'gy Gmíterovej**. Existuje na ňu mnoho receptov, ale táto je iná – „duža, tuňa a fajna“. Vyskúšajte!

Potrebujeme:

3 vajcia, 3dcl kryštálového cukru, 1 dcl oleja, 3 dcl mlieka, 6 dcl polohrubej múky, 1 prášok do pečiva, ovocie.

Celé vajcia s cukrom vyšľaháme, pridáme mlieko, olej, múku zmiešanú s práškom do pečiva a znova všetko vyšľaháme. Vylejeme na pomastený a pomúčený plech, navrch uložíme ovocie obalené v múke (do misy

s ovocím dáme lyžicu múky a potrasíme – ovocie nám nepadne na dno koláča), môžeme dať aj posýpku (hrubá múka – práškový cukor – maslo, spojené rukou) a upečieme. Dobrú chuť!

Monika Kleknerová

Šikovná výšivkárka

Keď nad Sídlskom Breziny vládne príjemná letná pohoda, tak na lavičke pred bytovkou posedáva zahĺbená do činnosti šikovná výšivkárka. Sústredene vpriada farebné nitky do obrázkov. Okoloidúci sa pristavia, prehodia s ňou pár slov a obdivujú jej výtvory. Upútalo nás to, a tak sme sa pri pani Katke Sedlákovej pristavili aj my. Zasypali sme ju zvedavými otázkami. Odpovedala ochotne a s úsmevom.

Pani Katka pochádza z Humenného, ale už 34 rokov

býva so svojou rodinou v Prakovciach. Do našich končín prišla za prácou, ktorú našla v bývalom ZŤS Prakovce ako brusička. Porevolučné roky zasiahli aj do jej pracovného života a brána závodu sa za ňou naposledy zatvorila v roku 1993. Podarilo sa jej nájsť inú prácu, ale narastajúce zdravotné problémy túto aktivitu zahatali. Zostala doma a prijala túto novú situáciu s pokorou. Naplno sa venuje rodine a aktívne rozvíja svoj talent na ručné práce, ktorý pravdepodobne zdedila po svojej babke. Svoj byt postupne zaplnila výšivkami a vyšívanými obrazmi. Formou darčiekov sa dostali medzi blízku i vzdialenú rodinu a k známym. Ihly, nite a výšivky ju sprevádzajú na liečebných pobytoch. Hotové výrobky sa však domov málokedy vracajú. Odnášajú si ich spolubývatelia z liečenia na pamiatku do svojich domácností. Mnohé vyšívané obrazy putovali do zahraničia, ba aj do Ameriky. Zamestnanci Spojenej školy internátnej v Prakovciach, ktorá sídli v blízkosti jej bydliska, si jej zručnosť všimli a usporiadali v priestoroch krajčírskych dielne výstavku vyšívaných prác. Obrazy, dečky, prestierania si prezreli žiaci, učitelia, zamestnanci, ale aj rodičia, ktorí sa v uvedený deň zúčastnili na realizácii projektu s názvom Škola pre budúcnosť. Vyšívania nie je jej jedinou záľubou. Pani Katka veľmi rada číta historické romány, detektívky i literatúru faktu. Je pravidelnou návštevníčkou obecnej knižnice. Zaujímajú sa o archeológiu, históriu a svoje vedomosti načerpávajú z odborných článkov i beletrie využíva pri lúštení krížoviek. Aktívne sa zapája do činnosti Klubu šikovných žien, ktorý pracuje pri Obecnej úrade v Prakovciach pod vedením Drahoslavy Vaščákovskej a Gertrúdy Hojstričovej. Pani Sedláková sa spolu s ostatnými záujemkami oboznamuje s rôznymi technikami umeleckej tvorby s využitím rôznych materiálov, ako sú napríklad korálky, hlina, cesto a iné.

Mgr. Jana Matzová

Úspechy mládeže FK Prakovce

V súťažnom ročníku 2009/2010 žiaci FK Prakovce pôsobiaci v I. triede SoFZ bojovali o prvenstvo až do posledného kola, keď zdolali Jaklovce na ich pôde výsledkom 1:2, čím si zabezpečili konečné prvé miesto, keď získali 57 bodov a skóre 115:16. Druhé Rudňany získali 56 bodov a skóre 79:19.

Najlepším strelcom súťaží sa stal Zdeno Bikár, ktorý nastrielal 35 gólov a druhým najlepším Jozef Grega s počtom 24 gólov. Postúpiť do vyššej súťaže riadenej VsFZ Košice môžu len mužstvá, ktoré vytvoria dvojčky (starší a mladší žiaci), takže s postupom môžu rátať len kluby z väčších miest a so širšou mládežníckou základňou.

Výbor FK Prakovce chce touto cestou poďakovať všetkým hráčom, ktorí sa podieľali na úspechu a tiež trénerovi D.Slovinskému, ktorý svoje skúsenosti zo zelených trávnikov prenáša na našich najmenších športovcov a je im veľkým vzorom, a taktiež vedúcemu mužstva P.Križekovi.

Naši dorastenci v súťažnom ročníku 2009/2010 pôsobiaci v V.lige JZ riadenej VsFZ Košice obsadili konečné prvé miesto, keď získali 51 bodov a skóre 76:31, čím si zabezpečili postup do IV.ligy skupiny JUH. Najlepším strelcom mužstva bol Tomáš Kuchár, ktorý nastrielal 21 gólov a druhý najlepší Jozef Findura a Marek Mihálik, keď nastrielali po 13 gólov. Aj hráčom v kategórii dorast chce Výbor FK Prakovce poďakovať za dosiahnuté výborné výsledky, ako aj trénerovi J.Slovinskému, ktorý vychováva hráčov, aby boli kvalitnými posilami pre naše seniorské mužstvo a tiež vedúcemu mužstva V.Čížikovi.

Mužstvo dorastu na začiatku novej sezóny bolo posilnené o hráčov Gajdicu a Kandru, získaných na ročné hostovanie z Gelnice, tiež o žiakov, ktorí z dôvodu veku prešli do kategórie dorastu.

Zvýsledkov mládeže dosiahnutých v sezóne 2009/2010 je vidieť, že práca s mládežou v FK Prakovce je na výbornej úrovni. Je to dlhodobý výsledok kvalitnej práce zainteresovaných ľudí s mládežou.

Celkom na záver chcem zaželať hlavne veľa zdravia, veľa osobných a športových úspechov v súťažnom ročníku 2010/2011.

Športu zdar!

Vlastimil Šimko, tajomník FK Prakovce
Foto: zdroj internet

Prakovské Kľapancie

Poklad zlatý

Vnučka babky – mladá pani – má problémy s detičkami, chce piecť ráno dolky.

„Ktože pôjde dneska s deťmi do jaslí a škôlky?“

Rezká, čulá babka stará prišla ešte za tmy:

„Ja dnes pôjdem do tej škôlky s dvoma pravnúčatami.“

„Dobre, babka, už aj idem pripraviť im šaty,

vy ste taká dobrá duša, vy ste poklad zlatý.

Pôjdete len po uličke, potom zahnúť vpravo, troška napred, troška nazad, potom zasa vľavo.“

Babka chytí za ručičky mládež, chasu rezkú,

bolože to dnes radosti, bolože to vresku.

Išli oni vpravo, vľavo, hore ulicami,

pokým našli jasle, škôlku v parku za stromami.

Prababička s pravnúčatami za dverami miznú,

prešli oni po koberci chodbu širočnú,

našli nápis: Veľká sieň – otvorené každý deň.

Babka cupli od radosti, našli miesto pravé,

za stolom sedí učiteľ, raňajkuje práve,

do domácej klobásky on kuchynský nôž dbe.

Kdeže sú ostatné deti? Ticho ako v hrobe.

„Čo vás babka vedie ku mne spolu s detičkami?“

pýta sa nahlas učiteľ plnými ústami.

„Priniesla som vám detičky do jaslí a škôlky,

lebovnučka doma pečie lekvárové dolky.“

Mužovi od prekvapenia sa zježili vlasy,

či to babka myslí vážne a či robí špásy?

Milú babku s detičkami von dverami tíska:

„Omylom ste babka prišli do AGITAČNÉHO STREDISKA!“

Margita Šrobárová

GYMNÁZIUM GELNICA

ponúka v rámci projektu „UP FOR U“ firmy P-MAT
v mesiacoch september až november 2010

10-HODINOVÉ KURZY PRÁCE S POČÍTAČOM

pre ľudí, ktorí potrebujú zlepšiť svoje počítačové
znanosti.

Vybrať si môžete zo 6 základných kurzov:

- Základy používania počítačov a internetu
- Využitelnosť počítačových programov
 - Život s digitálnymi technológiami
 - Ako si nájsť prácu
- MS Word pre mierne pokročilých
- MS Excel pre mierne pokročilých

Účastník dostane študijné materiály, občerstvenie a certifikát. Vďaka finančnej podpore firmy Microsoft sú tieto kurzy organizované za symbolický poplatok.

Ďalšie informácie a prihlášky: osobne, na stránke
www.gymgl.sk alebo na číslach 053/4821 296,
0910/873 025.

I
N
Z
E
R
C
I
A

